

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Na osnovi članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O POTVRĐIVANJU OKVIRNE KONVENCIJE UJEDINJENIH NARODA O PROMJENI KLIME

Prolašavam Zakon o potvrđivanju Okvirne Konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime, koji je donio Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske na sjednici 17. siječnja 1996.

Broj:01-96-162/1

Zagreb, 23. siječnja 1996.

Predsjednik

Republike Hrvatske

dr. Franjo Tuđman, v. r.

ZAKON

O POTVRĐIVANJU OKVIRNE KONVENCIJE UJEDINJENIH NARODA O PROMJENI KLIME

Članak 1.

Potvrđuje se Okvirna Konvencija Ujedinjenih naroda o promjeni klime potpisana na konferenciji Ujedinjenih naroda o okolišu i razvoju, održanoj u lipnju 1992. godine u Rio de Janeiru. Konvencija je u izvorniku pisana na arapskom; engleskom, francuskom, kineskom, ruskom i španjolskom jeziku.

Članak 2.

Konvencija o izvorniku na engleskom i u prijevodu na hrvatski jezik glasi:

UNITED NATIONS FRAMEWORK CONVENTION ON CLIMATE CHANGE

The Parties to this Convention.

Acknowledging that change in the Earth's climate and its adverse effects are a common concern of humankind,

Concerned that human activities have been substantially increasing the atmospheric concentrations of greenhouse gases, that these increases enhance the natural greenhouse effect, and this will result on average in an additional warming of the Earth's surface and atmosphere and may adversely affect natural ecosystems and humankind,

Noting that the largest share of historical and current global emissions of greenhouse gases has originated in developed countries, that per capita emissions in developing countries are still relatively low and that the share of global emissions originating in developing countries will grow to meet their social and development needs,

Aware of the role and importance in terrestrial and marine ecosystems of sinks and reservoirs of greenhouse gases,

Noting that there are many uncertainties in predictions of climate change, particularly with regard to the timing, magnitude and regional patterns thereof,

Acknowledging that the global nature of climate change calls for the widest possible cooperation by all countries and their participation in an effective and appropriate international response, in accordance with their common but differentiated responsibilities and respective capabilities and their social and economic conditions,

Recalling the pertinent provisions of the Declaration of the United Nations Conference on the Human Environment, adopted at Stockholm on 16 June 1972,

Recalling also that States have, in accordance with the Charter of the United Nations and the principles of international law, the sovereign right to exploit their own resources pursuant to their own environmental and developmental policies, and the responsibility to ensure that activities within their jurisdiction or control do not cause damage to the environment of other States or of areas beyond the limits of national jurisdiction,

Reaffirming the principle of sovereignty of States in international cooperation to address climate change,

Recognizing that States should enact effective environmental legislation, that environmental standards, management objectives and priorities should reflect the environmental and developmental context to which they apply, and that standards applied by some countries may be inappropriate and of unwarranted economic and social cost to other countries, in particular developing countries,

Recalling the provisions of General Assembly resolution 44/228 of 22 December 1989 on the United Nations Conference on Environment and Development, and resolutions 43/53 of 6 December 1988, 44/207 of 22 December 1989, 45/212 of 21 December 1990 and 46/169 of 19 December 1991 on protection of global climate for present and future generations of mankind,

Recalling also the provisions of General Assembly resolution 44/206 of 22 December 1989 on the possible adverse effects of sealevel rise on islands and coastal areas, particularly low-lying coastal areas and the pertinent provisions of General Assembly

resolution 44/172 of 19 December 1989 on the implementation of the plan of Action to Combat Desertification,

Recalling further the Vienna Convention for the Protection of the Ozone Layer, 1985, and the Montreal Protocol on Substances that Deplete the Ozone Layer, 1987, as adjusted and amended on 29 June 1990,

Noting the Ministerial Declaration of the Second World Climate Conference adopted on 7 November 1990,

Conscious of the valuable analytical work being conducted by many States on climate change and of the important contributions of the World Meteorological Organization, the United Nations Environment Programme and other organs, organizations and bodies of the United Nations system, as well as other international and intergovernmental bodies, to the exchange of results of scientific research and the coordination of research,

Recognizing that steps required to understand and address climate change will be environmentally, socially and economically most effective if they are based on relevant scientific, technical and economic considerations and continually re-evaluated in the light of new findings in these areas,

Recognizing that various actions to address climate change can be justified economically in their own right and can also help in solving other environmental problems,

Recognizing also the need for developed countries to take immediate action in a flexible manner on the basis of clear priorities, as a first step towards comprehensive response strategies at the global, national and, where agreed, regional levels that take into account all greenhouse gases, with due consideration of their relative contributions to the enhancement of the greenhouse effect,

Recognizing further that low-lying and other small island countries, countries with low-lying coastal, arid and semi-arid areas or areas liable to floods, drought and desertification, and developing countries with fragile mountainous ecosystems are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change.

Recognizing the special difficulties of those countries, especially developing countries, whose economies are particularly dependent on fossil fuel production, use and exportation, as a consequence of action taken on limiting greenhouse gas emissions,

Affirming that responses to climate change should be coordinated with social and economic development in an integrated manner with a view to avoiding adverse impacts on the latter, taking into full account the legitimate priority needs of developing countries for the achievement of sustained economic growth and the eradication of poverty,

Recognizing that all countries, especially developing countries, need access to resources required to achieve sustainable social and economic development and that,

in order for developing countries to progress towards that goal, their energy consumption will need to grow taking into account the possibilities for achieving greater energy efficiency and for controlling greenhouse gas emissions in general, including through the application of new technologies on terms which make such an application economically and socially beneficial,

Determined to protect the climate system for present and future generations,

Have agreed as follows:

ARTICLE I

DEFINITIONS

For the purposes of this Convention:

1. »Adverse effects of climate change« means changes in the physical environment or biota resulting from climate change which have significant deleterious effects on the composition, resilience or productivity of natural and managed ecosystems or on the operation of socio-economic systems or on human health and welfare.
2. »Climate change« means a change of climate which is attributed directly or indirectly to human activity that alters the composition of the global atmosphere and which is in addition to natural climate variability observed over comparable time periods.
3. »Climate system« means the totality of the atmosphere, hydrosphere, biosphere and geosphere and their interactions.
4. »Emissions« means the release of greenhouse gases and (or their precursors into the atmosphere over a specified area and period of time.
5. »Greenhouse gases« means those gaseous constituents of the atmosphere, both natural and anthropogenic, that absorb and re-emit infrared radiation.
6. »Regional economic integration organization« means an organization constituted by sovereign States of a given region which has competence in respect of matters governed by this Convention or its protocols and has been duly authorized, in accordance with its internal procedures, to sign, ratify, accept, approve or accede to the instruments concerned.
7. »Reservoir« means a component or components of the climate system where a greenhouse gas or a precursor of a greenhouse gas is stored.
8. »Sink« means any process, activity or mechanism which removes a greenhouse gas, an aerosol or a precursor of a greenhouse gas from the atmosphere:
9. »Source« means any process or activity which releases a greenhouse gas, an aerosol or a precursor of a greenhouse gas into the atmosphere.

ARTICLE 2

OBJECTIVE

The ultimate objective of this Convention and any related legal instruments that the Conference of the Parties may adopt is to achieve, in accordance with the relevant provisions of the Convention, stabilization of greenhouse gas concentrations in the atmosphere at a level that would prevent dangerous anthropogenic interference with the climate system. Such a level should be achieved within a time-frame sufficient to allow ecosystems to adapt naturally to climate change, to ensure that food production is not threatened and to enable economic development to proceed in a sustainable manner.

ARTICLE 3

PRINCIPLES

In their actions to achieve the objective of the Convention and to implement its provisions, the Parties shall be guided, inter alia by the following:

1. The Parties should protect the climate system for the benefit of present and future generations of humankind, on the basis of equity and in accordance with their common but differentiated responsibilities and respective capabilities. Accordingly, the developed country Parties should take the lead in combating climate change and the adverse effects thereof.
2. The specific needs and special circumstances of developing country Parties, especially those that are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change, and of those Parties, especially developing country Parties, that would have to bear a disproportionate or abnormal burden under the Convention, should be given full consideration.
3. The Parties should take precautionary measures to anticipate, prevent or minimize the causes of climate change and mitigate its adverse effects. Where there are threats of serious or irreversible damage, lack of full scientific certainty should not be used as a reason for postponing such measures, taking into account that policies and measures to deal with climate change should be cost-effective so as to ensure global benefits at the lowest possible cost. To achieve this, such policies and measures should take into account different socio-economic contexts, be comprehensive, cover all relevant sources, sinks and reservoirs of greenhouse gases and adaptation, and comprise all economic sectors. Efforts to address climate change may be carried out cooperatively by interested Parties.
4. The Parties have a right to, and should, promote sustainable development. Policies and measures to protect the climate; system against human-induced change should be appropriate for the specific conditions of each Party and should be integrated with national development programmes, taking into account, that economic development is essential for adopting measures to address climate change.

5. The Parties should cooperate to promote a supportive and open international economic system that would lead to sustainable economic growth and development in all Parties, particularly developing country Parties, thus enabling them better to address the problems of climate change. Measures taken to combat climate change, including unilateral ones, should not constitute a means of arbitrary or unjustifiable discrimination or a disguised restriction on international trade.

ARTICLE 4

COMMITMENTS

1. All Parties, taking into account their common but differentiated responsibilities and their specific national and regional development priorities, objectives and circumstances, shall:

(a) Develop, periodically update, publish and make available to the Conference of the Parties, in accordance with Article 12, national inventories of anthropogenic emissions by sources and removals by sinks of all greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol, using comparable methodologies to be agreed upon by the Conference of the Parties;

(b) Formulate, implement, publish and regularly update national and, where appropriate, regional programmes containing measures to mitigate climate change by addressing anthropogenic emissions by sources and removals by sinks of all greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol, and measures to facilitate adequate adaptation to climate change;

(c) Promote and cooperate in the development, application and diffusion, including transfer, of technologies, practices and processes that control, reduce or prevent anthropogenic emissions of greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol in all relevant sectors, including the energy, transport, industry, agriculture, forestry and waste management sectors;

(d) Promote sustainable management, and promote and cooperate in the conservation and enhancement, as appropriate, of sinks and reservoirs of all greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol, including biomass, forests and oceans as well as other terrestrial, coastal and marine ecosystems;

(e) Cooperate in preparing for adaptation to the impacts of climate change; develop and elaborate appropriate and integrated plans for coastal zone management, water resources and agriculture, and for the protection and rehabilitation of areas, particularly in Africa, affected by drought and desertification, as well as floods;

(f) Take climate change considerations into account, to the extent feasible, in their relevant social, economic and environmental policies and actions, and employ appropriate methods, for example impact assessments, formulated and determined nationally, with a view to minimizing adverse effects on the economy, on public health and on the quality of the environment, of projects or measures undertaken by them to mitigate or adapt to climate change;

(g) Promote and cooperate in scientific, technological, technical, socio-economic and other research, systematic observation and development of data archives related to the climate system and intended to further the understanding and to reduce or eliminate the remaining uncertainties regarding the causes, effects, magnitude and timing of climate change and the economic and social consequences of various response strategies;

(h) Promote and cooperate in the full, open and prompt exchange of relevant scientific, technological, technical, socio-economic and legal information related to the climate system and climate change, and to the economic and social consequences of various response strategies;

(i) Promote and cooperate in education, training and public awareness related to climate change and encourage the widest participation in this process, including that of non-governmental organizations; and

(j) Communicate to the Conference of the Parties information related to implementation, in accordance with Article 12. 2. The developed country Parties and other Parties included in annex 1 commit themselves specifically as provided for in the following;

(a) Each of these Parties shall adopt national policies and take corresponding measures on the mitigation of climate change, by limiting its anthropogenic emissions of greenhouse gases and protecting and enhancing its greenhouse gas sinks and reservoirs. These policies and measures will demonstrate that developed countries are taking the lead in the objective of the Convention, recognizing that the return by the end of the present decade to earlier levels of anthropogenic emissions of carbon dioxide and other greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol would contribute to such modification, and taking into account the differences in these Parties' starting points and approaches, economic structures and resource bases, the need to maintain strong and sustainable economic growth, available technologies and other individual circumstances, as well as the need for equitable and appropriate contributions by each of these Parties to the global effort regarding that objective. These Parties may implement such policies and measures jointly with other Parties and may assist other Parties in contributing to the achievement of the objective of the Convention and, in particular, that of this subparagraph;

(b) In order to promote progress to this end, each of these Parties shall communicate, within six months of the entry into force of the Convention for it and periodically thereafter, and in accordance with Article 12, detailed information on its policies and measures referred to anthropogenic emissions by sources and removals by sinks of greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol for the period referred to in subparagraph (a), with the aim of returning individually or jointly to their 1990 levels these anthropogenic emissions of carbon dioxide and other greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol. This information will be reviewed by the Conference of the Parties, at its first session and periodically thereafter, in accordance with Article 7;

(c) Calculations of emissions by sources and removals by sinks of greenhouse gases for the purposes of subparagraph (b) above should take into account the best available

scientific knowledge, including of the effective capacity of sinks and the respective contributions of such gases to climate change. The Conference of the Parties shall consider and agree on methodologies for these calculations at its first session and review them regularly thereafter;

(d) The Conference of the Parties shall, at its first session, review the adequacy of subparagraphs (a) and (b) above. Such review shall be carried out in the light of the best available scientific information and assessment on climate change and its impacts, as well as relevant technical, social and economic information. Based on this review, the Conference of the Parties shall take appropriate action, which may include the adoption of amendments to the commitments in subparagraphs (a) and (b) above. The Conference of the Parties, at its first session, shall also take decisions regarding criteria for joint implementation as indicated in subparagraph (a) above. A second review of subparagraphs (a) and (b) shall take place not later than 31 December 1998, and thereafter at regular intervals determined by the Conference of the Parties, until the objective of the Convention is met;

(e) Each of these Parties shall:

(i) coordinate as appropriate with other such Parties, relevant economic and administrative instruments developed to achieve the objective of the Convention; and

(ii) identify and periodically review its own policies and practices which encourage activities that lead to greater levels of anthropogenic emissions of greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol than would otherwise occur;

(f) The Conference of the Parties shall review, not later than 31 December 1998, available information with a view to taking decisions regarding such amendments to the lists annexes I and II as may be appropriate, with the approval of the Party concerned;

(g) Any Party not included in annex I may, in its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, or at any time thereafter, notify the Depositary that it intends to be bound by subparagraphs (a) and (b) above. The Depositary shall inform the other signatories and Parties of any such notification.

3. The developed country Parties and other developed Parties included in annex II shall provide new and additional financial resources to meet the agreed full costs incurred by developing country Parties in complying with their obligations under Article 12, paragraph 1. They shall also provide such financial resources, including for the transfer of technology, needed by the developing country Parties to meet the agreed full incremental costs of implementing measures that are covered by paragraph 1 of this Article and that are agreed between a developing country Party and the international entity of entities referred to in Article 11, in accordance with that Article. The implementation of these commitments shall take into account the need for adequacy and predictability in the flow of funds and the importance of appropriate burden sharing among the developed country Parties.

4. The developed country Parties and other developed Parties included in annex II shall also assist the developing country Parties that are particularly vulnerable to the

adverse effects of climate change in meeting costs of adaptation to those adverse effects.

5. The developed country Parties and other developed Parties included in annex II shall take all practicable steps to promote, facilitate and finance, as appropriate, the transfer of, or access to environmentally sound technologies and know-how to other Parties, particularly developing country Parties, to enable them to implement the provisions of the Convention. In this process, the developed country Parties shall support the development and enhancement of endogenous capacities and technologies of developing country Parties. Other Parties and organizations in a position to do so may also assist in facilitating the transfer of such technologies.

6. In the implementation of their commitments under paragraph 2 above, a certain degree of flexibility shall be allowed by the Conference of the Parties to the Parties included in annex I undergoing the process of transition to a market economy, in order to enhance the ability of these Parties to address climate change, including with regard to the historical level of anthropogenic emissions of greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol chosen as a reference.

7. The extent to which developing country Parties will effectively implement their commitments under the Convention will depend on the effective implementation by developed country Parties of their commitments under the Convention related to financial resources and transfer of technology and will take fully into account that economic and social development and poverty eradication are the first and overriding priorities of the developing country Parties.

8. In the implementation of the commitments in this Article, the Parties shall give full consideration to what actions are necessary under the Convention, including actions related to funding, insurance and the transfer of technology, to meet the specific needs and concerns of developing country Parties arising from the adverse effects of climate change and/or the impact of the implementation of response measures, especially on:

(a) Small island countries;

(b) Countries with low-lying coastal areas;

(c) Countries with arid and semi-arid areas, forested areas and areas liable to forest decay;

(d) Countries with areas prone to natural disasters;

(e) Countries with areas liable to drought and desertification;

(f) Countries with areas of high urban atmospheric pollution;

(g) Countries with areas with fragile ecosystems, including mountainous ecosystems;

(h) Countries whose economies are highly dependent on income generated from the production, processing and export, and/or on consumption of fossil fuels and associated energy-intensive products; and

(i) Land-locked and transit countries.

Further, the Conference of the Parties may take actions, as appropriate, with respect to this paragraph.

9. The Parties shall take full account of the specific needs and special situations of the least developed countries in their actions with regard to funding and transfer of technology.

10. This Parties shall, in accordance with Article 10, take into consideration in the implementation of the commitments of the Convention the situation of Parties, particularly developing country Parties, with economies that are vulnerable to the adverse effects of the implementation of measures to respond to climate change. This applies notably to Parties with economies that are highly dependent on income generated from the production, processing and export, and/or consumption of fossil fuels and associated energy-intensive products and/or the use of fossil fuels for which such Parties have serious difficulties in switching to alternatives.

ARTICLE 5

RESEARCH AND SYSTEMATIC OBSERVATION

In carrying out their commitments under Article 4, paragraph I (g), the Parties shall:

(a) Support and further develop, as appropriate, international and intergovernmental programmes and networks or organizations aimed at defining, conducting, assessing and financing research, data collection and systematic observation, taking into account the need to minimize duplication of effort;

(b) Support international and intergovernmental efforts to strengthen systematic observation and national scientific and technical research capacities and capabilities, particularly in developing countries, and to promote access to, and the exchange of, data and analyses thereof obtained from areas beyond national jurisdiction; and

(c) Take into account the particular concerns and needs of developing countries and cooperate in improving their endogenous capacities and capabilities to participate in the efforts referred to in subparagraphs (a) and (b) above.

ARTICLE 6

EDUCATION, TRAINING AND PUBLIC AWARENESS

In carrying out their commitments under Article 4, paragraph 1 (i), the Parties shall:

(a) Promote and facilitate at the national and, as appropriate, subregional and regional levels, and in accordance with national laws and regulations, and within their respective capacities:

(i) the development and implementation of educational and public awareness programmes on climate change and its effects;

- (ii) public access to information on climate change and its effects;
 - (iii) public participation in addressing climate change and its effects and developing adequate responses; and
 - (iv) training of scientific, technical and managerial personnel.
- (b) Cooperate in and promote, at the international level, and, where appropriate, using existing bodies:
- (i) the development and exchange of educational and public awareness material on climate change and its effects; and
 - (ii) the development and implementation of education and training programmes, including the strengthening of national institutions and the exchange or secondment of personnel to train experts in this field, in particular for developing countries.

ARTICLE 7

CONFERENCE OF THE PARTIES

1. A Conference of the Parties is hereby established.
2. The Conference of the Parties, as the supreme body of this Convention, shall keep under regular review the implementation of the Convention and any related legal instruments that the Conference of the Parties may adopt, and shall make, within its mandate, the decisions necessary to promote the effective implementation of the Convention. To this end, it shall:
 - (a) Periodically examine the obligations of the Parties and the institutional arrangements under the Convention, in the light of the objective of the Convention, the experience gained in its implementation and the evolution of scientific and technological knowledge;
 - (b) Promote and facilitate the exchange of information on measures adopted by the Parties to address climate change and its effects, taking into account the differing circumstances, responsibilities and capabilities of the Parties and their respective commitments under the Convention;
 - (c) Facilitate, at the request of two or more Parties, the coordination of measures adopted by them to address climate change and its effects, taking into account the differing circumstances, responsibilities and capabilities of the Parties and their respective commitments under the Convention;
 - (d) Promote and guide, in accordance with the objective and provisions of the Convention, the development and periodic refinement of comparable methodologies, to be agreed on by the Conference of the Parties, inter alia, for preparing inventories of greenhouse gas emissions by sources and removals by sinks, and for evaluating the effectiveness of measures to limit the emissions and enhance the removals of these gases;

(e) Assess, on the basis of all information made available to it in accordance with the provisions of the Convention, the implementation of the Convention by the Parties, the overall effects of the measures taken pursuant to the Convention, in particular environmental, economic and social effects as well as their cumulative impacts and the extent to which progress towards the objective of the Convention is being achieved;

(f) Consider and adopt regular reports on the implementation of the Convention and ensure their publication;

(g) Make recommendations on any matters necessary for the implementation of the Convention;

(h) Seek to mobilize financial resources in accordance with Article 4, paragraphs 3, 4 and 5, and Article 11;

(i) Establish such subsidiary bodies as are deemed necessary for the implementation of the Convention;

(j) Review reports submitted by its subsidiary bodies and provide guidance to them;

(k) Agree upon and adopt, by consensus, rules of procedure and financial rules for itself and for any subsidiary bodies;

(l) Seek and utilize, where appropriate, the services and cooperation of, and information provided by, competent international organizations and intergovernmental and non-governmental bodies; and

(m) Exercise such other functions as are required for the achievement of the objective of the Convention as well as all other functions assigned to it under the Convention.

3. The Conference of the Parties shall, at its first session, adopt its own rules of procedure as well as those of the subsidiary bodies established by the Convention, which shall include decision-making procedures for matters not already covered by decision-making procedures stipulated in the Convention. Such procedures may include specified majorities required for the adoption of particular decisions.

4. The first session of the Conference of the Parties shall be convened by the interim secretariat referred to in Article 21 and shall take place not later than one year after the date of entry into force of the Convention. Thereafter, ordinary sessions of the Conference of the Parties shall be held every year unless otherwise decided by the Conference of the Parties.

5. Extraordinary sessions of the Conference of the Parties shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Conference, or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to the Parties by the secretariat, it is supported by at least one-third of the Parties.

6. The United Nations, its specialized agencies and the International Atomic Energy Agency, as well as any State member thereof or observers thereto not Party to the

Convention, may be represented at sessions of the Conference of the Parties as observers. Any body or agency, whether national or international, governmental or non-governmental, which is qualified in matters covered by the Convention, and which has informed the secretariat of its wish to be represented at a session of the Conference of the Parties as an observer, may be so admitted unless at least one-third of the Parties present object. The admission and participation of observers shall be subject to the rules of procedure adopted by the Conference of the Parties.

ARTICLE 8

SECRETARIAT

1. A secretariat is hereby established.
2. The functions of the secretariat shall be:
 - (a) To make arrangements for sessions of the Conference of the Parties and its subsidiary bodies established under the Convention and to provide them with services as required;
 - (b) To compile and transmit reports submitted to it;
 - (c) To facilitate assistance to the Parties, particularly developing country parties, on request, in the compilation and communication of information required in accordance with the provisions of the Convention;
 - (d) To prepare reports on its activities and present them to the Conference of the Parties;
 - (e) To ensure the necessary coordination with the secretariats of other relevant international bodies;
 - (f) To enter, under the overall guidance of the Conference of the Parties, into such administrative and contractual arrangements as may be required for the effective discharge of its functions; and
 - (g) To perform the other secretariat functions specified in the Convention and in any of its protocols and such other functions as may be determined by the Conference of the Parties.
3. The Conference of the Parties, at its first session, shall designate a permanent secretariat and make arrangements for its functioning.

ARTICLE 9

SUBSIDIARY BODY FOR SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL ADVICE

1. A subsidiary body for scientific and technological advice is hereby established to provide the Conference of the Parties and, as appropriate, its other subsidiary bodies

with timely information and advice on scientific and technological matters relating to the Convention. This body shall be open to participation by all Parties and shall be multidisciplinary. It shall comprise government representatives competent in the relevant field of expertise. It shall report regularly to the Conference of the Parties on all aspects of its work.

2. Under the guidance of the Conference of the Parties, and drawing upon existing competent international bodies, this body shall:

(a) Provide assessments of the state of scientific knowledge relating to climate change and its effects;

(b) Prepare scientific assessments on the effects of measures taken in the implementation of the Convention;

(c) Identify innovative, efficient and state-of-the-art technologies and know-how and advise on the ways and means of promoting development and/or transferring such technologies;

(d) Provide advice on scientific programmes, international cooperation in research and development related to climate change, as well as on ways means of supporting endogenous capacity-building in developing countries; and

(e) Respond to scientific, technological and methodological questions that the Conference of the Parties and its subsidiary bodies may put to the body.

3. The functions and terms of reference of this body may be further elaborated by the Conference of the Parties.

ARTICLE 10

SUBSIDIARY BODY FOR IMPLEMENTATION

1. A subsidiary body for implementation is hereby established to assist the Conference of the Parties in the assessment and review of the effective implementation of the Convention. This body shall be open to participation by all Parties and comprise government representatives who are experts on matters related to climate change. It shall report regularly to the Conference of the Parties on all aspects of its work.

2. Under the guidance of the Conference of the Parties, this body shall:

(a) Consider the information communicated in accordance with Article 22, paragraph 1, to assess the overall aggregated effect of the steps taken by the Parties in the light of the latest scientific assessments concerning climate change;

(b) Consider the information communicated in accordance with Article 12, paragraph 2, in order to assist the Conference of the Parties in carrying out the reviews required by Article 4, paragraph 2 (d); and

(c) Assist the Conference of the Parties, as appropriate, in the preparation and implementation of its decisions.

ARTICLE 11

FINANCIAL MECHANISM

1. A mechanism for the provision of financial resources on a grant or concessional basis, including for the transfer of technology, is hereby defined. It shall function under the guidance of and be accountable to the Conference of the Parties, which shall decide on its policies, programme priorities and eligibility criteria related to this Convention. Its operation shall be entrusted to one or more existing international entities.

2. The financial mechanism shall have an equitable and balanced representation of all Parties within a transparent system of governance.

3. The Conference of the Parties and the entity or entities entrusted with the operation of the financial mechanism shall agree upon arrangements to give effect to the above paragraphs, which shall include the following:

(a) Modalities to ensure that the funded projects to address climate change are in conformity with the policies, programme priorities and eligibility criteria established by the Conference of the Parties;

(b) Modalities by which a particular funding decision may be reconsidered in light of these policies, programme priorities and eligibility criteria;

(c) Provision by the entity or entities of regular reports to the Conference of the Parties on its funding operations, which is consistent with the requirement for accountability set out in paragraph 1 above; and

(d) Determination in a predictable and identifiable manner of the amount of funding necessary and available for the implementation of this Convention and the conditions under which that amount shall be periodically reviewed.

4. The Conference of the Parties shall make arrangements to implement the above-mentioned provisions at its first session, reviewing and taking into account the interim arrangements referred to in Article 21, paragraph 3, and shall decide whether these interim arrangements shall be maintained. Within four years thereafter, the Conference of the Parties shall review the financial mechanism and take appropriate measures.

5. The developed country Parties may also provide and developing country Parties avail themselves of, financial resources related to the implementation of the Convention through bilateral, regional and other multilateral channels. i

ARTICLE 12

COMMUNICATION OF INFORMATION RELATED TO IMPLEMENTATION

1. In accordance with Article 4,, paragraph 1, each Party shall communicate to the Conference of the Parties, through the secretariat, the following elements of information:

(a) A national inventory of anthropogenic emissions by sources and removals by sinks of all greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol, to the extent its capacities permit, using comparable methodologies to be promoted and agreed upon by the Conference of the Parties;

(b) A general description of steps taken or envisaged by the Party to implement the Convention; and

(c) Any other information that the Party considers relevant to the achievement of the objective of the Convention and suitable for inclusion in its communication, including, if feasible, material relevant for calculations of global emission trends.

2. Each developed country Party and each other Party included in annex I shall incorporate in its communication the following elements of information:

(a) A detailed description of the policies and measures that it has adopted to implement its commitment under Article 4, paragraphs 2 (a) and 2 (b); and

(b) A specific estimate of the effects that the policies and measures referred to in subparagraph (a) immediately above will have on anthropogenic emissions by its sources and removals by its sinks of greenhouse gases during the period referred to in Article 4, paragraph 2 (a).

3. In addition, each developed country Party and each other developed Party included in annex II shall incorporate details of measures taken in accordance with Article 4, paragraphs 3, 4 and 5.

4. Developing country Parties may, on a voluntary basis, propose projects for financing, including specific technologies, materials, equipment, techniques or practices that would be needed to implement such projects, along with, if possible, an estimate of all incremental costs, of the reductions of emissions and increments of removals of greenhouse gases, as well as an estimate of the consequent benefits.

5. Each developed country Party and each other Party included in annex I shall make its initial communication within six months of the entry into force of the Convention for that Party. Each Party not so listed shall make its initial communication within three years of the entry into force of the Convention for that Party, or of the availability of financial resources in accordance with Article 4, paragraph 3. Parties that are least developed countries may make their initial communication at their discretion. The frequency of subsequent communications by all Parties shall be determined by the Conference of the Parties, taking into account the differentiated timetable set by this paragraph.

6. Information communicated by Parties under this Article shall be transmitted by the secretariat as soon as possible to the Conference of the Parties and to any subsidiary

bodies concerned. If necessary, the procedures for the communication of information may be further considered by the Conference of the Parties.

7. From its first session, the Conference of the Parties shall arrange for the provision to developing country Parties of technical and financial support, on request, in compiling and communicating information under this Article, as well as in identifying the technical and financial needs associated with proposed projects and response measures under Article 4. Such support may be provided by other Parties, by competent international organizations and by the secretariat, as appropriate.

8. Any group of Parties may, subject to guidelines adopted by the Conference of the Parties, and to prior notification to the Conference of the Parties, make a joint communication in fulfilment of their obligations under this Article, provided that such a communication includes information on the fulfilment by each of these Parties of its individual obligations under the Convention.

9. Information received by the secretariat that is designated by a Party as confidential, in accordance with criteria to be established by the Conference of the Parties, shall be aggregated

by the secretariat to protect its confidentiality before being made available to any of the bodies involved in the communication and review of information.

10. Subject to paragraph 9 above, and without prejudice to the ability of any Party to make public its communication at any time, the secretariat shall make communications by Parties under this Article publicly available at the time they are submitted to the Conference of the Parties.

ARTICLE 13

RESOLUTION OF QUESTIONS REGARDING IMPLEMENTATION

The Conference of the Parties shall, at its first session, consider the establishment of a multilateral consultative process, available to Parties on their request, for the resolution of questions regarding the implementation of the Convention.

ARTICLE 14

SETTLEMENT OF DISPUTES

1. In the event of a dispute between any two or more Parties concerning the interpretation or application of the Convention, the Parties concerned shall seek a settlement of the dispute through negotiation or any other peaceful means of their own choice.

2. When ratifying, accepting, approving or acceding to the Convention, or at any time thereafter, a Party which is not a regional economic integration organization may declare in a written instrument submitted to the Depositary that, in respect of any dispute concerning the interpretation or application of the Convention, it recognizes as

compulsory ipso facto and without special agreement, in relation to any Party accepting the same obligation:

(a) Submission of the dispute to the International Court of Justice, and/or

(b) Arbitration in accordance with procedures to be adopted by the Conference of the Parties as soon as practicable, in an annex on arbitration.

A Party which is a regional economic integration organization may make a declaration with like effect in relation to arbitration in accordance with the procedures referred to in subparagraph (b) above.

3. A declaration made under paragraph 2 above shall remain in force until it expires in accordance with its terms or until three months after written notice of its revocation has been deposited with the Depositary.

4. A new declaration, a notice of revocation or the expiry of a declaration shall not in any way affect proceedings pending before the International Court of Justice or the arbitral tribunal, unless the parties to the dispute otherwise agree.

5. Subject to the operation of paragraph 2 above, if after twelve months following notification by one Party to another that a dispute exists between them, the Parties concerned have not been able to settle their dispute through the means mentioned in paragraph 1 above, the dispute shall be submitted, at the request of any of the parties to the dispute, to conciliation.

6. A conciliation commission shall be created upon the request of one of the parties to the dispute. The commission shall be composed of an equal number of members appointed by each party concerned and a chairman chosen jointly by the members appointed by each party. The commission shall render a recommendatory award, which the parties shall consider in good faith.

7. Additional procedures relating to conciliation shall be adopted by the Conference of the Parties, as soon as practicable, in an annex on conciliation.

8. The provisions of this Article shall apply to any related legal instrument which the Conference of the Parties may adopt, unless the instrument provides otherwise.

ARTICLE 15

AMENDMENTS TO THE CONVENTION

1. Any Party may propose amendments to the Convention.

2. Amendments to the Convention shall be adopted at an ordinary session of the Conference of the Parties. The text of any proposed amendment to the Convention shall be communicated to the Parties by the secretariat at least six months before the meeting at which it is proposed for adoption. The secretariat shall also communicate proposed amendments to the signatories to the Convention and, for information, to the Depositary.

3. The Parties shall make every effort to reach agreement on any proposed amendment to the Convention by consensus. If all efforts at consensus have been exhausted, and no agreement reached, the amendment shall as a last resort be adopted by a three-fourths majority vote of the parties present and voting at the meeting. The adopted amendment shall be communicated by the secretariat to the Depositary, who shall circulate it to all Parties for their acceptance.

4. Instruments of acceptance in respect of an amendment shall be deposited with the Depositary. An amendment adopted in accordance with paragraph 3 above shall enter into force for those Parties having accepted in on the ninetieth day after the date of receipt by the Depositary of an instrument of acceptance by at least three-fourths of the Parties to the Convention.

5. The amendment shall enter into force for any other Party on the ninetieth day after the date on which that Party deposits with the Depositary its instrument of acceptance of the said amendment.

6. For the purposes of this Article, »Parties present and voting« means Parties present and casting an affirmative or negative vote.

ARTICLE 16

ADOPTION AND AMENDMENT OF ANNEXES TO THE CONVENTION

1. Annexes to the Convention shall form an integral part thereof and, unless otherwise expressly provided, a reference to the Convention constitutes at the same time a reference to any annexes thereto. Without prejudice to the provisions of Article 14, paragraphs 2 (b) and 7, such annexes shall be restricted to lists, forms and any other material of a descriptive nature that is of a scientific, technical, procedural or administrative character.

2. Annexes to the Convention shall be proposed and adopted in accordance with the procedure set forth in Article 15, paragraphs 2, 3, and 4.

3. An annex that has been adopted in accordance with paragraph 2 above shall enter into force for all Parties to the Convention six months after the date of the communication by the Depositary to such Parties of the adoption of the annex, except for those Parties that have notified the Depositary, in writing, within that period of their non-acceptance of the annex. The annex shall enter into force for Parties which withdraw their notification of non-acceptance on the ninetieth day after the date on which withdrawal of such notification has been received by the Depositary.

4. The proposal, adoption and entry into force of amendments to annexes to the Convention shall be subject to the same procedure as that for the proposal, adoption and entry into force of annexes to the Convention in accordance with paragraphs 2 and 3 above.

5. If the adoption of an annex or an amendment to an annex involves an amendment to the Convention, that annex or amendment to an annex shall not enter into force until such time as the amendment to the Convention enters into force.

ARTICLE 17

PROTOCOLS

1. The Conference of the Parties may, at any ordinary session, adopt protocols to the Convention.
2. The text of any proposed protocol shall be communicated to the Parties by the secretariat at least six months before such a session.
3. The requirements for the entry into force of any protocol shall be established by that instrument.
4. Only Parties to the Convention may be Parties to a protocol.
5. Decisions under any protocol shall be taken only by the Parties to the protocol concerned.

ARTICLE 18

RIGHT TO VOTE

1. Each Party to the Convention shall have one vote, except as provided for in paragraph 2 below.
2. Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their member States that are Parties to the Convention. Such an organization shall not exercise its right to vote of any of its member States exercises its right, and vice versa.

ARTICLE 19

DEPOSITARY

The Secretary-General of the United Nations shall be the Depositary of the Convention and of protocols adopted in accordance with Article 17.

ARTICLE 20

SIGNATURE

This Convention shall be open for signature by States Members of the United Nations or of any of its specialized agencies or that are Parties to the Statute of the International Court of Justice and by regional economic integration organizations at Rio de Janeiro, during the United Nations Conference on Environment and Development, and thereafter at United Nations Headquarters in New York from 20 June 1992 to 19 June 1993.

ARTICLE 21

INTERIM ARRANGEMENTS

1. The secretariat functions referred to in Article 8 will be carried out on an interim basis by the secretariat established by the General Assembly of the United Nations in its resolution 45/212 of 21 December 1990, until the completion of the first session of the Conference of the Parties.
2. The head of the interim secretariat referred to in paragraph 1 above will cooperate closely with the Intergovernmental Panel on Climate Change to ensure that the Panel can respond to the need for objective scientific and technical advice. Other relevant scientific bodies could also be consulted.
3. The Global Environment Facility of the United Nations Development Programme, the United Nations Environment Programme and the International Bank for Reconstruction and Development shall be the international entity entrusted with the operation of the financial mechanism referred to in Article 11 on an interim basis. In this connection, the Global Environment Facility should be appropriately restructured and its membership made universal to enable it to fulfil the requirements of Article 11.

ARTICLE 22

RATIFICATION, ACCEPTANCE, APPROVAL OR ACCESSION

1. The Convention shall be subject to ratification, acceptance, approval or accession by States and by regional economic integration organizations. It shall be open for accession from the day after the date on which the Convention is closed for signature. Instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the Depository.
2. Any regional economic integration organization which becomes a Party to the Convention without any of its member States being a Party shall be bound by all the obligations under the Convention. In the case of such organizations, one or more of whose member States is a Party to the Convention, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under the Convention. In such cases, the organization and the member States shall not be entitled to exercise rights under the Convention concurrently.
3. In their instruments of ratification, acceptance, approval or accession, regional economic integration organizations shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by the Convention. These organizations shall also inform the Depository, who shall in turn inform the Parties, of any substantial modification in the extent of their competence.

ARTICLE 23

ENTRY INTO FORCE

1. The Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the fiftieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

2. For each State or regional economic integration organization that ratifies, accepts or approves the Convention or accedes thereto after the deposit of the fiftieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit by such State or regional economic integration organization of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

3. For the purposes of paragraphs 1 and 2 above, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by States members of the organization.

ARTICLE 24

RESERVATIONS

No reservations may be made to the Convention.

ARTICLE 25

WITHDRAWAL

1. At any time after three years from the date on which the Convention has entered into force for a Party, that Party may withdraw from the Convention by giving written notification to the Depositary.

2. Any such withdrawal shall take effect upon expiry of one year from the date of receipt by the Depositary of the notification of withdrawal, or on such later date as may be specified in the notification of withdrawal.

3. Any Party that withdraws from the Convention shall be considered as also having withdrawn from any protocol to which it is a Party.

ARTICLE 26

AUTHENTIC TEXTS

The original of this Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized to that effect, have signed this Convention.

DONE at New York this ninth day of May one thousand nine hundred and ninety-two.

Annex I

Australia

Austria Latvia (a

Belarusia Lithuania (a
Belgium Luxembourg
Bulgaria (a Netherlands
Canada New Zealand
Czechoslovakia (a Norway
Denmark Poland (a
European
Community Portugal
Estonia (a Romania (a
Finland Russian Federation (a
France Spain
Germany Sweden
Greece Switzerland
Hungary (a Turkey
Iceland Ukraine (a
Ireland United Kingdom of Great
Italy Britain and Northern Ireland
Japan United States of America

Anex II

Australia Japan
Austria Luxembourg
Belgium Netherlands
Canada New Zealand
Denmark Norway
European

Community Portugal

Finland Spain

France Sweden

Germany Switzerland

Greece Turkey

Iceland United Kingdom of Great

Ireland Britain and Northern Ireland

Italy United States of America

a) Countries that are undergoing the process of transition to a market economy.

OKVIRNA KONVENCIJA UJEDINJENIH NARODA O PROMJENI KLIME

Stranke ove konvencije,

Potvrđujući da su promjena klime na našoj Zemlji i njene negativne posljedice zajednička briga čovječanstva,

Svjesne da su ljudske aktivnosti znatno povećale atmosferske koncentracije stakleničkih plinova, da to povećanje pojačava prirodni efekt staklenika, te da će to rezultirati prosječnim dodatnim zagrijavanjem Zemljine površine i atmosfere što može loše djelovati na prirodne ekosustave i čovječanstvo,

Uviđajući da najveći dio prijašnjih i sadašnjih emitiranja stakleničkih plinova dolazi iz razvijenih zemalja, da je emisija po glavi stanovnika u zemljama u razvoju još uvijek razmjerno niska, i da će udio u sveopćoj emisiji koja dolazi iz zemalja u razvoju sve više rasti kako se udovoljavaju njihove društvene i razvojne potrebe,

Svjesne uloge i važnosti odlagališta i spremišta stakleničkih plinova u kopnenim i morskim ekosustavima,

Primjećujući da ima mnogo nesigurnosti u predviđanjima promjene klime, naročito što se tiče utvrđivanja vremena, veličine i regionalnih varijanti istih,

Potvrđujući da globalna promjena klime zahtijeva najširu moguću suradnju svih zemalja i njihovo sudjelovanje u učinkovitim međunarodnim aktivnostima, u skladu s njihovim zajedničkim ali različitim odgovornostima i dotičnim mogućnostima, te društvenim i gospodarskim uvjetima,

Pozivajući se na relevantne odredbe Deklaracije konferencije Ujedinjenih naroda o ljudskom okolišu, usvojene u Stokholmu 16. lipnja 1972. godine,

Podsjećajući da u skladu s Poveljom Ujedinjenih naroda i načelima međunarodnog prava, države imaju suvereno pravo iskorištavati svoje vlastite izvore u skladu s vlastitom politikom za okoliš i razvoj, kao i obvezu osigurati da aktivnosti koje se vrše pod njihovom jurisdikcijom ili kontrolom ne izazovu štete po okoliš drugih država ili područja izvan granica nacionalne jurisdikcije,

Potvrđujući načelo suverenosti država u međunarodnoj suradnji na rješavanju problema promjene klime.

Priznajući da države trebaju donijeti djelotvoran zakon za okoliš, da standardi za okoliš, ciljevi i prioriteti gospodarenja trebaju odražavati sklop okoliša i razvoja na koje se odnose, i da standardi koje neke zemlje primjenjuju mogu biti neodgovarajući i predstavljati neopravdane gospodarske i društvene troškove drugim zemljama, a posebno zemljama u razvoju,

Pozivajući se na odredbe rezolucije 44/228 Opće skupštine od 22. prosinca 1989. godine na konferenciji Ujedinjenih naroda o okolišu i razvoju, te rezolucija 43/53 od 6. prosinca 1988. godine, 44/207 od 22. prosinca 1989. godine, 45/212 od 21. prosinca 1990. godine i 46/169 od 19. prosinca 1991. godine o zaštiti klime na Zemlji za sadašnju i buduće generacije ljudskog roda,

Pozivajući se također na odredbe rezolucije 44/206 Opće skupštine od 22. prosinca 1989. o mogućim lošim utjecajima podizanja razine mora na otocima i u obalnim područjima, a posebno niskim obalnim područjima, te dotične odredbe rezolucije 44/172 Opće skupštine od 19. prosinca 1989. godine o ispunjenju plana aktivnosti u borbi protiv dezertifikacije,

Pozivajući se nadalje na Bečku konvenciju o zaštiti ozonskog omotača iz 1985. godine i Montrealski protokol o tvarima koje oštećuju ozonski omotač iz 1987. godine, koji su prilagođeni i izmjenjeni 29. lipnja 1990. godine,

Imajući na umu Ministarsku deklaraciju Druge svjetske konferencije o klimi koja je usvojena 7. studenog 1990. godine, Svjesne vrijednosti analitičkog rada u vezi s promjenom klime, kojeg su obavljale mnoge države kao i važnosti doprinosa Svjetske meteorološke organizacije, Programa za okoliš Ujedinjenih naroda i drugih organa, organizacija i tijela sustava Ujedinjenih naroda, kao i ostalih međunarodnih i međuvladinih tijela na razmjeni rezultata znanstvenih istraživanja u koordinaciji istraživanja,

Priznajući da će koraci koji su potrebni za razumijevanje i rješavanje problema promjene klime biti okolišno, društveno i gospodarski najdjelotvorniji ako se temelje na relevantnim znanstvenim, tehničkim i ekonomskim razmišljanjima, i ako se kontinuirano revaloriziraju u svjetlu novih otkrića na ovom području.

Priznajući da različite aktivnosti na rješavanju problema promjene klime mogu biti gospodarski opravdane po njihovom vlastitom pravu, te da mogu biti također od pomoći u rješavanju drugih problema po pitanju okoliša.

Uočavajući također potrebu da razvijene zemlje odmah poduzemu aktivnosti na fleksibilan način na osnovi jasnih prioriteta kao prvi korak prema sveobuhvatnim

strategijama na globalnoj, nacionalnoj i, gdje je dogovoreno, na regionalnoj razini, a koje obuhvaćaju sve stakleničke plinove, s dužnom pažnjom njihovim relativnim doprinosima povećanju efekta staklenika,

Priznajući nadalje da su nizinske i druge male otočne zemlje, zemlje sa niskim priobaljem, sušnim i polusušnim područjima ili područjima izloženim poplavama, suši i dezertifikaciji, te zemlje s krhkim planinskim ekosustavima, naročito osjetljive na negativne posljedice promjene klime,

Uvažavajući specijalne poteškoće onih zemalja, a posebno zemalja u razvoju, čije je gospodarstvo posebno ovisno o proizvodnji fosilnih goriva, njihovom korištenju i izvozu, kao posljedicu aktivnosti poduzete na ograničavanju emisije stakleničkih plinova,

Potvrđujući da reakcije na promjenu klime trebaju biti koordinirane sa društvenim i gospodarskim razvojem na način da se upotpunjavaju, sa ciljem da se izbjegne negativni utjecaj na potonji, u cijelosti uvažavajući legitimne prioritete potrebe zemalja u razvoju za postizanjem održivog gospodarskog rasta i iskorjenjivanjem siromaštva,

Priznajući da sve zemlje; a naročito zemlje u razvoju trebaju pristup izvorima neophodnim za ostvarenje održivog društvenog i gospodarskog razvoja, a da bi razvijene zemlje napredovale prema tom cilju, njihova potrošnja energije trebala bi rasti, vodeći računa o mogućnostima da se postigne veća energetska učinkovitost i da se kontrolira emitiranje stakleničkih plinova općenito, uz primjenu novih tehnologija pod uvjetima koji tu primjenu čine gospodarski i društveno korisnom.

Odlučne da zaštite klimatski sustav za sadašnju i buduće generacije,

Dogovorile su sljedeće;

Članak 1.

DEFINICIJE

U smislu ove Konvencije:

1. »Negativne posljedice promjene klime« znači promjene u fizičkom okruženju ili biote kao rezultat promjene klime, koje imaju značajne pogubne posljedice na sastav, elastičnost ili produktivnost prirodnih ili vodenih ekosustava ili na funkcioniranje društveno-gospodarskih sustava te na ljudsko zdravlje i blagostanje.
2. »Promjena klime« znači promjenu klime koja se pripisuje izravno ili neizravno aktivnostima čovjeka koje mijenjaju sastav globalne atmosfere, te koja se pored prirodne promjenjivosti klime promatra kroz usporediva vremenska razdoblja.
3. »Klimatski sustav« znači ukupnost atmosfere, hidrosfere, biosfere i geosfere i njihovo međusobno djelovanje.

4. »Emisije« znači otpuštanje u atmosferu stakleničkih plinova i/ili njihovih prethodnika iznad određenih područja kroz usporediva vremenska razdoblja.
5. »Staklenički plinovi« označava one plinovite sastavne dijelove atmosfere, kako prirodne tako i antropogenetske, koji apsorbiraju i ponovno emitiraju infracrvenu radijaciju.
6. »Organizacija regionalne gospodarske integracije« označava organizaciju utemeljenu od strane suverenih država određenog područja, koja ima nadležnost nad predmetima koji se reguliraju ovom Konvencijom ili njenim protokolima, te koja u skladu sa svojim unutarnjim postupkom ima sva ovlaštenja za potpisivanje, potvrđivanje, prihvaćanje, odobrenje ili pristupanje instrumentima o kojima je riječ.
7. »Spremnik« označava komponentu ili komponente klimatskog sustava gdje se uskladištava staklenički plin ili prethodnik stakleničkog plina.
8. »Odlagalište« označava svaki proces, aktivnost ili mehanizam kojim se iz atmosfere uklanjaju staklenički plinovi aerosoli ili prethodnici stakleničkog plina.
9. »Izvor« znači svaki proces ili aktivnost kojima se oslobađaju u atmosferu staklenički plinovi, aerosoli ili prethodnici stakleničkog plina.

Članak 2.

CILJ

Krajnji je cilj ove Konvencije i svih dotičnih pravnih instru

menata koje Konferencija stranaka može usvojiti, da se u skladu s relevantnim odredbama Konvencije uspostavi stabilnost koncentracije stakleničkih plinova u atmosferi na razini koja će spriječiti opasno antropogenetsko uplitanje u klimatski sustav. Takav nivo trebalo bi postići u vremenskom roku koji je dovoljan da se ekosustavima omogući prirodno adaptiranje na promjenu klime, da se osigura da proizvodnja hrane ne bude ugrožena i da se omogući daljnji gospodarski razvoj na održivi način.

Članak 3.

NAČELA

U svojim aktivnostima na postizavanju cilja Konvencije i provođenju njenih odredbi, stranke će se, između ostalog, rukovoditi sljedećim:

1. Stranke trebaju štititi klimatski sustav na dobrobit sadašnje i budućih generacija ljudskog roda, na temelju pravednosti a u skladu s njihovim zajedničkim ali različitim obavezama i dotičnim mogućnostima. Prema tome stranke koje su razvijene zemlje trebaju preuzeti vodstvo u borbi protiv promjene klime i negativnih posljedica iste.
2. Specifičnim potrebama i posebnim okolnostima kod stranaka koje su zemlje u razvoju, posebno kod onih koje su naročito osjetljive na negativne posljedice

promjene klime, ako i kod onih stranaka, posebice stranaka koje su zemlje u razvoju, a koje bi trebale snositi neproporcionalni odnosno nenormalni teret po Konvenciji, treba obratiti punu pažnju.

3. Stranke bi trebale poduzeti mjere predostrožnosti, kako bi se predusreli, spriječili ili minimalizirali uzroci promjene klime i ublažile njene negativne posljedice. Tamo gdje prijete ozbiljne ili neizbježne štete, nedostatak pune znanstvene sigurnosti ne smije se koristiti kao razlog za odgaganje primjene mjera, vodeći računa o tome da politika i mjere koje se bave promjenom klime budu ekonomične kako bi se osigurala globalna korist uz najniži mogući trošak. Da bi se to postiglo, kod takve politike i mjera treba voditi računa o različitim društveno-gospodarskim sklopovima, mjere trebaju biti razumljive, obuhvaćati sve relevantne izvore, odlagališta i spremnike stakleničkih plinova i adaptaciju, te obuhvatiti sve gospodarske sektore. Zainteresirane stranke mogu surađivati u nastojanjima da se riješi problem promjene klime.

4. Stranke imaju pravo i trebaju promicati održivi razvoj. Politika i mjere za zaštitu klimatskog sustava od promjena koje je prouzročio čovjek trebaju odgovarati specifičnim uvjetima svake stranke i trebaju biti uključeni u nacionalne programe razvoja, uzimajući u obzir da je gospodarski razvoj bitan za usvajanje mjera za rješavanje problema promjene klime.

5. Stranke trebaju surađivati na promicanju otvorenog međunarodnog gospodarstvenog sustava, koji će dovesti do održivog gospodarskog rasta i razvoja svih stranaka, naročito stranaka koje su zemlje u razvoju, omogućavajući im tako lakše rješavanje problema vezanih uz promjenu klime. Mjere koje se poduzimaju u borbi protiv promjene klime, uključujući i one unilateralne, ne bi trebale predstavljati sredstvo proizvoljne ili neopravdane diskriminacije ili zamaskirane restrikcije međunarodne trgovine.

Članak 4.

DUŽNOSTI

1. Sve stranke, uzimajući u obzir njihove zajedničke ali različite odgovornosti i njihove specifične nacionalne i regionalne razvojne prioritete, ciljeve i okolnosti, trebaju:

(a) Razviti, povremeno ažurirati, publicirati i stavljati na raspolaganje Konferenciji stranaka, u skladu s člankom 12, nacionalne popise antropogenetskih zračenja stakleničkih plinova iz izvora i odlagališta, koji nisu pod nadzorom Montrealskog protokola, koristeći komparativne metodologije koje će dogovoriti Konferencija stranaka;

(b) Izraditi, provoditi, objavljivati i redovno ažurirati nacionalne i, gdje je to pogodno regionalne programe, koji uključuju mjere za ublažavanje promjene klime, rješavajući problem antropogenetskih zračenja iz izvora i odlagališta svih stakleničkih plinova koji nisu pod nadzorom Montrealskog protokola, kao i mjere koje omogućavaju prikladno adaptiranje na promjenu klime;

(c) Promicati i surađivati na razvoju, primjeni i širenju, uključujući i prijenos tehnologija, uobičajene prakse i postupaka koji kontroliraju, smanjuju ili sprečavaju antropogenetsko zračenje stakleničkih plinova koji nisu pod nadzorom Montrealskog protokola, i to u svim relevantnim sektorima uključujući energetiku, transport, industriju, poljoprivredu, šumarstvo i sektore za zbrinjavanje otpada;

(d) Promicati održivo gospodarenje, te promicati i surađivati na očuvanju i unapređenju odlagališta i spremnika svih stakleničkih plinova koji nisu pod nadzorom Montrealskog protokola, uključujući biomasu, šume i oceane kao i druge kopnene, obalne i morske ekosustave;

(e) Surađivati u pripremi za prilagodavanje na utjecaj promjene klime; razvijati i izradivati odgovarajuće i cjelovite planove za upravljanje priobalnim područjima, izvorima vode i poljoprivredom, u cilju zaštite i sanacije područja, posebice u Africi, pogodnih sušom i dezertifikacijom kao i poplavama;

(f) U svojoj društvenoj, gospodarskoj i okolišnoj politici i aktivnostima uzeti u obzir razmatranje promjene klime, stupnja koliko je to izvedivo, te koristiti odgovarajuće metode, kao što su procjena utjecaja na okoliš, koja se formulira i utvrđuje na razini države, s ciljem da se negativne posljedice provedenih projekata i mjera za gospodarstvo, zdravstvo i kvalitetu okoliša svedu na minimum ili prilagode promjeni klime;

(g) Promicati i surađivati u znanstvenim, tehnološkim, tehničkim, društveno-gospodarskim i drugim istraživanjima, sustavnom praćenju i razvoju arhiva podataka koji se odnose na klimatski sustav i čija je namjera unaprijediti razumijevanje te smanjiti ili ukloniti preostale neizvjesnosti što se tiče uzroka, posljedica, veličina i trenutka promjene klime, te gospodarskih i društvenih posljedica raznih primijenjenih strategija;

(h) Promicati i surađivati na otvorenoj i trenutnoj razmjeni relevantnih znanstvenih, tehnoloških, društveno-gospodarskih i pravnih informacija vezanih na klimatski sustav i promjenu klime kao i na gospodarske i društvene posljedice raznih primijenjenih strategija;

(i) Promicati i surađivati na školovanju, obuci i razvijanju javne svijesti vezano za promjenu klime, te poticati najmasovnije sudjelovanje u ovom procesu, uključujući sudjelovanje nevladinih organizacija; te

(j) Priopćavati Konferenciji stranaka informacije vezane uz provođenje u skladu s člankom 12.

2. Stranke koje su razvijene zemlje i druge stranke obuhvaćene Prilogom I posebno se obvezuju sljedeće:

(a) Svaka od ovih stranaka usvojiti će nacionalnu politiku i poduzeti odgovarajuće mjere na ublažavanju promjene klime, ograničavanjem svojih antropogenetskih emisija stakleničkih plinova, te zaštićivanjem i unapređivanjem odlagališta i spremnika stakleničkih plinova.

Ova politika i mjere pokazat će da razvijene zemlje preuzimaju vodeću ulogu u modificiranju dugoročnih trendova antropogenetskih emisija u skladu s ciljem ove Konvencije, priznajući da bi koncem ovog desetljeća vraćanje na ranije razine antropogenetskih emisija ugljik dioksida i drugih stakleničkih plinova, a koji nisu pod nadzorom Montrealskog protokola, pridonijelo takvoj modifikaciji, te uzimajući u obzir polazišta i pristup do tih stranaka, gospodarsku strukturu i prirodne osnove, potrebu da se zadrži snažan i trajan ekonomski rast, dostupne tehnologije i druge individualne okolnosti, kao i o potrebi za pravednim i odgovarajućim doprinosom svake od stranaka općim nastojanjima u vezi tog cilja. Ove stranke mogu provoditi takvu politiku i mjere zajedno s drugim strankama, te mogu pomoći ostalim strankama da doprinesu ostvarenju cilja ove Konvencije, posebice onog sadržanog u ovoj točki;

(b) U tu svrhu svaka od ovih stranaka će u roku od šest mjeseci otkako je za nju Konvencija stupila na snagu, a nakon toga povremeno u skladu s člankom 12., dostaviti detaljne informacije o politici i mjerama koje se odnose na točku (a) gore kao i o planiranim posljedičnim antropogenetskim emisijama iz izvora i uklanjanju u odlagališta stakleničkih plinova koji nisu pod nadzorom Montrealskog protokola, kroz razdoblje o kojem je riječ (a), s ciljem povratka individualno ili zajednički dotičnih antropogenetskih emisija ugljik dioksida i drugih stakleničkih plinova koji nisu pod nadzorom Montrealskog protokola, na razine iz 1990. godine. Ovu će informaciju razmatrati Konferencija stranaka na svom prvom zasjedanju, a nakon toga povremeno u skladu s člankom 7;

(c) Kalkulacije emisija iz izvora i uklanjanje stakleničkih plinova u odlagališta u smislu točke (b) gore, trebaju obuhvatiti najbolja raspoloživa znanstvena saznanja kao i efektivni kapacitet odlagališta, te utjecaj tih plinova na promjenu klime. Konferencija stranaka će na svom prvom sastanku raspraviti i odobriti metodologije za takve kalkulacije, a nakon toga će ih redovno razmatrati ;

(d) Konferencija stranaka će na svom prvom sastanku razmotriti primjerenost točaka (a) i (b) gore. Takvo razmatranje vršit će se u svjetlu najkvalitetnijih raspoloživih znanstvenih informacija i procjena klimatske promjene i njenih utjecaja, kao i relevantnih tehničkih, društvenih i gospodarskih informacija. Na osnovi tog razmatranja Konferencija stranaka poduzet će odgovarajuću aktivnost koja može uključiti usvajanje izmjena dužnosti iz točaka (a) i (b) gore. Konferencija stranaka će na svom prvom sastanku također donijeti odluke u vezi kriterija za zajedničko provođenje navedenog u točki (a) gore. Drugo razmatranje točaka (a) i (b) treba uslijediti najkasnije do 31. prosinca 1998. godine, a nakon toga vršit će se u redovnim intervalima koje odredi Konferencija stranaka sve dok se cilj Konvencije ne ispuni;

(e) Svaka od ovih stranaka treba:

(i) koordinirati s drugim strankama relevantne gospodarske i administrativne instrumente koji su izrađeni da bi se postigao cilj ove Konvencije;

(ii) utvrditi i povremeno razmatrati vlastitu politiku i praksu koje potiču aktivnosti koje vode povećanju antropogenetskih emisija stakleničkih plinova, koji nisu pod nadzorom Montrealskog protokola.

(f) Konferencija stranaka će najkasnije do 31. prosinca 1998. razmotriti raspoložive informacije s ciljem da se donesu odluke u vezi amandmana na liste navedene u prilogima I i II uz odobrenje stranke o kojoj se radi;

(g) Sve stranke koje nisu obuhvaćene prilogom I mogu u svom instrumentu potvrđivanja, prihvaćanja, odobrenja ili pristupanju, ili u bilo koje vrijeme nakon toga, obavijestiti Depozitara o svojoj želji da budu vezane točkama (a) i (b) gore. Depozitar će obavijestiti ostale potpisnike i stranke o svakoj takvoj obavijesti.

3. Stranke koje su razvijene zemlje i druge razvijene stranke uključene u prilog II osigurati će nova dodatna financijska sredstva kako bi u potpunosti podmirile troškove pretrpljene od stranaka koje su zemlje u razvoju pri udovoljavanju njihovim obvezama iz članka 12. stavak 1. One će također osigurati financijska sredstva, uključujući ona za prijenos tehnologije, koja su potrebna strankama koje su zemlje u razvoju, kako bi u potpunosti podmirile narasle troškove za provedbu mjera koje su obuhvaćene stavkom 1. ovog članka, a koje su dogovorene između stranke koja je zemlja u razvoju i međunarodnog pravnog lica ili pravnih lica navedenih u članku 11., u skladu s tim člankom. Pri izvršenju ovih obaveza uzet će se u obzir potreba za adekvatnim i predvidivim protokom sredstava, te važnost odgovarajuće raspodjele tereta na stranke koje su razvijene zemlje.

4. Stranke koje su razvijene zemlje i druge razvijene stranke koje su obuhvaćene prilogom II također će pomagati strankama koje su zemlje u razvoju, a koje su naročito osjetljive na negativne posljedice promjene klime, u podmirivanju troškova za prilagodavanje na takve negativne posljedice.

5. Stranke koje su razvijene zemlje i ostale razvijene stranke koje su obuhvaćene prilogom II poduzet će sve moguće mjere na promicanju, omogućavanju i financiranju prijenosa ili pristupa tehnologijama zdravim za okoliš i know-how ostalim strankama, a posebno strankama koje su zemlje u razvoju, kako bi im se omogućilo provođenje odredbi ove Konvencije. U tom postupku, stranke koje su razvijene zemlje podržat će razvoj i unapređenje unutrašnjih kapaciteta i tehnologija stranaka koje su zemlje u razvoju. Ostale stranke i organizacije koje su to u mogućnosti, mogu također pomoći u omogućavanju prijenosa takvih tehnologija.

6. U izvršavanju svojih obaveza po stavku 2. gore, Konferencija stranaka dozvolit će određeni stupanj fleksibilnosti strankama obuhvaćenim prilogom I koje su u prijelazu na tržišnu ekonomiju, s ciljem da se ojača sposobnost tih stranaka za rješavanje problema promjene klime, vezano za prethodnu razinu antropogenetskih emisija stakleničkih plinova koji nisu pod nadzorom Montrealskog protokola, odobrenoj za referencu.

7. Stupanj do kojeg će stranke koje su zemlje u razvoju učinkovito izvršavati svoje obaveze po ovoj Konvenciji, ovisit će o učinkovitom izvršavanju obaveza po ovoj Konvenciji od strane stranaka koje su razvijene zemlje, vezano za financijska sredstva i prijenos tehnologija, a u potpunosti će se uzeti u obzir, da gospodarski i društveni razvoj, te iskorjenjivanje siromaštva predstavljaju prvi i najvažniji prioritet stranaka koje su zemlje u razvoju.

8. Pri ispunjavanju svojih obveza po ovom članku, stranke će punu pažnju posvetiti tome koje su aktivnosti neophodne po ovoj Konvenciji, uključujući aktivnosti vezane za financiranje, osiguranje i prijenos tehnologije, kako bi se udovoljilo specifičnim potrebama i interesima stranaka koje su zemlje u razvoju, a koje su rezultat negativnih posljedica promjene klime i/ili utjecaja provođenja odgovarajućih mjera, posebice u:

- (a) malim otočnim zemljama;
- (b) zemljama s niskim priobalnim područjima;
- (c) zemljama sa sušnim i polusušnim područjima, pošumljenim područjima i područjima izloženim propadanju šuma;
- (d) zemljama s područjima sklonim prirodnim katastrofama;
- (e) zemljama s područjima izloženim suši i dezertifikaciji;
- (f) zemljama s područjima visokog urbanog atmosferskog onečišćenja;
- (g) zemljama s područja krhkih ekosustava, uključujući plinske ekosustave;
- (h) zemljama čije gospodarstvo izrazito ovisi o dohotku ostvarenom kroz proizvodnju, preradu i izvoz, i/ili potrošnju fosilnih goriva, i srodnih proizvoda velike energetske snage;
- (i) izoliranim i tranzitnim zemljama.

Povrh toga, Konferencija stranaka može poduzimati aktivnosti u vezi s ovim stavkom.

9. Stranke će u potpunosti voditi računa o posebnim potrebama i posebnim položajem najnerazvijenijih zemalja u njihovim aktivnostima koje se odnose na imanciranje i prijenos tehnologije.

10. Prilikom izvršavanja obaveza po Konvenciji stranke će u skladu sa člankom 10., voditi računa o položaju stranaka, posebice onih koje su zemlje u razvoju, čije je gospodarstvo osjetljivo na negativne posljedice provođenja mjera kao odgovora na primjenu klime. Ovo se napose primjenjuje na stranke čije gospodarstvo uvelike ovisi o dohotku ostvarenom kroz proizvodnju, preradu i izvoz, i/ili o potrošnji fosilnih goriva i srodnih proizvoda velike energetske snage i/ili korištenju fosilnih goriva kod kojih dotične stranke imaju ozbiljnih poteškoća u prelasku na alternative.

Članak 5.

ISTRAŽIVANJE I SUSTAVNO PRAĆENJE

U izvršavanju svojih dužnosti po članku 4. stavak 1. (g) stranke trebaju:

- (a) Podržati i dalje razvijati međunarodne i međuvladine programe i mreže ili organizacije kojima je cilj utvrditi, provoditi, procijeniti i financirati istraživanje,

skupljanje podataka i sustavno praćenje, vodeći računa o potrebi da se dupliciranje napora svede na minimum;

(b) Podržati međunarodne i međuvladine napore na jačanju sustavnog praćenja i nacionalnih znanstveno-tehničkih istraživačkih kapaciteta i mogućnosti, posebno u zemljama u razvoju, te promicati pristup i razmjenu podataka i analiza istih, dobivenih s područja izvan nacionalne jurisdikcije; i

(c) Uzeti u obzir posebne interese i potrebe zemalja u razvoju te surađivati u unapređenju njihovih unutrašnjih kapaciteta i sposobnosti da sudjeluju u naporima navedenim u točkama (a) i (b) gore.

Članak 6.

ŠKOLOVANJE, OBUKA I JAVNA SVIJEST

U izvršavanju svojih obveza po članku 4. stavak 1. (i) stranke trebaju:

(a) Promicati i omogućavati na nacionalnim, te ako je potrebno, na podregionalnim i regionalnim razinama, a u skladu s nacionalnim zakonom i propisima i u okviru njihovih dotičnih kapaciteta:

(i) razvoj i provođenje programa školovanja i javne svijesti o promjeni klime i njenim posljedicama;

(ii) javni pristup informacijama o promjeni klime i njenim posljedicama;

(iii) sudjelovanje javnosti u rješavanju problema promjene klime i njenih posljedica te u izradi prikladnih metoda odgovora na iste; i

(iv) obučavanje znanstvenog, tehničkog i rukovodećeg osoblja.

(b) Suradivati i promicati na međunarodnoj razini, uz korištenje postojećih organa, gdje je prikladno;

(i) razvoj i razmjenu materijala po pitanju školovanja i javne svijesti o promjeni klime i njenim posljedicama; i

(ii) razvoj i provođenje programa školovanja i obučavanja, uključujući jačanje nacionalnih institucija, te razmjenu ili upućivanje osoblja radi obučavanja stručnjaka na tom području, a naročito za zemlje u razvoju.

Članak 7.

KONFERENCIJA STRANAKA

1. Ovime se utemeljuje Konferencija stranaka.

2. Konferencija stranaka, kao najviše tijelo ove Konvencije, stalno će nadzirati provođenje Konvencije i svih pripadajućih zakonskih instrumenata koje Konferencija

stranaka može usvojiti, te će u roku svog mandata donositi odluke neophodne za promicanje kao i učinkovito provođenje ove Konvencije. U tu svrhu ona treba:

(a) povremeno ispitivati obveze stranaka i institucionalne aranžmane po ovoj Konvenciji u odnosu na cilj Konvencije, kao i iskustva stečena u provođenju iste, te razvoju znanstvenog i tehnološkog znanja;

(b) promicati i omogućiti razmjenu informacija u vezi s mjerama koje su stranke usvojile za rješavanje problema promjene klime i njenih posljedica, uzimajući u obzir različite okolnosti, odgovornosti i mogućnost stranaka i njihove obveze po ovoj Konvenciji;

(c) na zahtjev dviju ili više stranaka omogućiti koordiniranje mjera koje su usvojile za rješavanje problema promjene klime i njenih posljedica, uzimajući u obzir različite okolnosti, odgovornosti i mogućnosti stranaka i njihove obveze po ovoj Konvenciji;

(d) u skladu s ciljem i odredbama ove Konvencije promicati i voditi razvoj i povremeno unapređivanje usporedivih metodologija koje će dogovoriti Konferencija stranaka, između ostalog, za izradu popisa emisija stakleničkih plinova po izvorima i njihovog uklanjanja u odlagališta, te za procjenu učinkovitosti mjera za ograničavanje emisija i unapređenje uklanjanja tih plinova;

(e) na temelju svih informacija raspoloživih u skladu s odredbama ove Konvencije ocijeniti provođenje Konvencije stranaka, sveukupne posljedice mjera koje su poduzete u skladu s Konvencijom, a posebno ekološke, gospodarske i društvene posljedice, kao i njihov sveukupni utjecaj i napredak koji je postignut u ostvarenju cilja ove Konvencije;

(f) proučiti i usvojiti redovne izvještaje o provođenju Konvencije te osigurati njihovo objavljivanje;

(g) dati preporuke po svim pitanjima potrebnim za provođenje ove Konvencije;

(h) nastojati mobilizirati financijska sredstva u skladu s člankom 4., stavci 3., 4. i 5. i člankom 11.;

(i) osnovati takva pomoćna tijela koja se smatraju potrebnim za provođenje ove Konvencije;

(j) razmotriti izvještaje koje su dostavila pomoćna tijela i osigurati pristup istima;

(k) konsenzusom se složiti i usvojiti poslovničke i financijske propise za sebe i sva pomoćna tijela;

(l) tražiti i koristiti, gdje je to prikladno, usluge i suradnju kao i informacije od strane kompetentne međunarodne organizacije te međuvladinih i nevladinih tijela; i

(m) obavljati sve one funkcije koje su potrebne za postizanje cilja Konvencije kao i druge funkcije koje su joj povjerene po ovoj Konvenciji.

3. Konferencija stranaka će na svom prvom sastanku usvojiti vlastiti poslovnik kao i onaj za pomoćna tijela osnovana od strane Konvencije, koji će uključivati donošenje odluka o postupcima po pitanjima koja još nisu pokrivena postupcima odlučivanja ustanovljenih Konvencijom. Takvi postupci uključuju utvrđivanje većine potrebne za usvajanje određenih odluka.

4. Prvi sastanak Konferencije stranaka sazvat će privremeno tajništvo koje se spominje u članku 21., i održat će se najkasnije u roku od godine dana od datuma stupanja Konvencije na snagu. Nakon toga, redovne sjednice Konferencije stranaka održavat će se svake godine ukoliko Konferencija stranaka nije drukčije odlučila.

5. Izvanredni sastanci Konferencije stranaka održavat će se onda kada to Konferencija bude smatrala potrebnim, ili na pismeni zahtjev jedne stranke, pod uvjetom da ga u roku od šest mjeseci nakon što tajništvo obavijesti stranke o istom, podrži najmanje jedna trećina stranaka.

6. Ujedinjeni narodi, njihove specijalizirane ustanove i Međunarodna agencija za atomsku energiju, kao i svaka druga članica iste ili promatrači koji nisu stranke Konvencije, mogu prisustvovati sastancima Konferencije stranaka u svojstvu promatrača. Sva tijela ili agencije, bez obzira da li nacionalne ili međunarodne, vladine i nevladine, koje su kvalificirane za promet na koji se ova Konvencija odnosi, koje su obavijestile tajništvo o svojoj želji da prisustvuju sastanku Konferencije stranaka kao promatrači, mogu to ostvariti, ukoliko se najmanje jedna trećina prisutnih stranaka tome ne protivi. Pristup i sudjelovanje promatrača podliježe odredbama poslovnika kojeg je usvojila Konferencija stranaka.

Članak 8.

TAJNIŠTVO

1. Ovime se osniva Tajništvo.

2. Funkcije tajništva bit će sljedeće:

(a) organizirati sastanke Konferencije stranaka i njenih pomoćnih tijela osnovanih po ovoj Konvenciji i pružiti im sve potrebne usluge;

(b) sastaviti i odaslati izvještaje koji su mu dostavljeni;

(c) na njihov zahtjev pružati pomoć strankama, a posebno strankama koje su zemlje u razvoju, pri sakupljanju i priopćavanju informacija potrebnih u skladu s odredbama Konvencije;

(d) pripremiti izvještaje o svojim aktivnostima i dostavljati ih Konferenciji stranaka;

(e) osigurati potrebnu koordinaciju sa tajništvima drugih relevantnih međunarodnih tijela;

(f) pod rukovođenjem Konferencije stranaka sklopiti takve

administrativne i ugovorne sporazume koji mogu biti potrebni za učinkovito obavljanje njegovih funkcija; i

(g) obavljati i druge funkcije tajništva utvrđene u Konvenciji i u svim njenim protokolima kao i one funkcije koje odredi Konferencija stranaka.

3. Konferencija stranaka će na svom prvom sastanku imenovati stalno tajništvo i organizirati njegov rad.

Članak 9.

POMOĆNO TIJELO ZA ZNANSTVENE I TEHNOLOŠKE SAVJETE

1. Ovime se osniva pomoćno tijelo za znanstvene i tehnološke savjete koje će Konferenciju stranaka i druga pomoćna tijela snabdjevati pravovremenim informacijama i savjetima s znanstvenim i tehnološkim pitanjima u vezi Konvencije. Ovo će tijelo biti otvoreno svim strankama da u njemu sudjeluju i bit će multidisciplinarno. Ono će uključivati državne predstavnike mjerodavne za određeno područje stručnosti. Redovno će obavještavati Konferenciju stranaka o svim aspektima svog rada.

2. Pod rukovođenjem Konferencije stranaka i pozivajući se na postojeća kompetentna međunarodna tijela, ovo tijelo treba:

(a) pribaviti procjene stanja znanstvenih saznanja u vezi

promjene klime i njenih posljedica;

(b) pripremati znanstvene procjene posljedica mjera poduzetih u provođenju Konvencije;

(c) utvrditi inovativne, učinkovite i vrhunske tehnologije i know-how, te davati savjete u vezi načina i sredstava za promicanje razvoja i/ili prijenos takvih tehnologija;

(d) pružati savjete o znanstvenim programima, međunarodnoj suradnji u istraživanjima i razvoju vezano za promjenu klime, kao i o načinima i sredstvima za davanje podrške izgradnji unutrašnjih kapaciteta u zemljama u razvoju; i

(e) odgovarati na znanstvena, tehnološka i metodološka pitanja, koja Konferencija stranaka i njena pomoćna tijela mogu postaviti ovom tijelu.

3. Funkcije i kvalifikacije ovog tijela može dalje razraditi Konferencija stranaka.

Članak 10.

POMOĆNO TIJELO ZA PROVEDBU

1. Ovime se osniva pomoćno tijelo za provedbu, koje će pomagati Konferenciji stranaka u procjeni i razmatranju učinkovitog provođenja Konvencije. Ovo tijelo će

biti otvoreno za sudjelovanje svim strankama, a uključuje vladine predstavnike koji su stručnjaci za pitanja u vezi s promjenom klime. Redovno će izvještavati Konferenciju stranaka o svim aspektima svog rada.

2. Pod rukovođenjem Konferencije stranaka ovo tijelo treba:

(a) razmotriti informacije koje su mu dostavljene u skladu s člankom 12., stavak 1., kako bi se procijenilo sveukupni učinak koraka koje su poduzele stranke u svjetlu najnovijih znanstvenih procjena vezanih za promjenu klime;

(b) razmotriti informacije dostavljene u skladu s člankom 12., stavak 2., kako bi se pomoglo Konferenciji stranaka da izvrši ispitivanja potrebna u skladu s člankom 4., stavak 2. (d); i

(c) pomagati Konferenciji stranaka, gdje je to prikladno, u pripremi i provedbi njenih odluka.

Članak 11.

FINANCIJSKI MEHANIZAM

1. Ovime se utvrđuje mehanizam za pribavljanje financijskih sredstava na bazi dotacije ili koncesija, uključujući i za transfer tehnologije. Funkcionirat će pod rukovodstvom i biti odgovoran Konferenciji stranaka, koja će odlučiti o svojoj politici, programu prioriteta i prikladnosti kriterija u vezi s ovom Konvencijom. Njegovo djelovanje bit će povjereno jednom ili više postojećih međunarodnih tijela.

2. U financijskom mehanizmu bit će pravedno i podjednako zastupljene sve stranke u okviru otvorenog sustava upravljanja.

3. Konferencija stranaka i organ ili organi kojima je povjereno rukovođenje sa financijskim mehanizmom dogovorit će elemente u vezi provođenja ovih stavki, što će uključivati sljedeće:

(a) modalitete koji osiguravaju da su financirani projekti za rješavanje problema promjene klime u skladu sa politikom, programom prioriteta i prikladnošću kriterija koje utvrđuje Konferencija stranaka;

(b) modalitete kojima se određena odluka o financiranju može preispitati u svjetlu takve politike, programa prioriteta i kriterija prikladnosti;

(c) dostavljanje redovnih izvještaja za Konferenciju stranaka od strane jednog ili više organa, a po pitanju financiranja, što je u skladu sa zahtjevima odgovornosti navedenim u stavku 1. gore; i

(d) određivanje, na predvidiv i prepoznatljiv način, iznosa sredstava potrebnih i na raspolaganju za provođenje ove Konvencije, kao i uvjeta pod kojima će taj iznos biti povremeno preispitan.

4. Konferencija stranaka će na svom prvom sastanku utvrditi provođenje gore navedenih odredbi, pri čemu će razmotriti i voditi računa o privremenim dogovorima navedenim u članku 21., stavak 3., i donijet će odluku da li će se ovi privremeni aranžmani održati. U roku od četiri godine nakon toga, Konferencija stranaka će preispitati financijski mehanizam i poduzeti odgovarajuće mjere.

5. Stranke koje su razvijene zemlje mogu također osigurati, a stranke koje su zemlje u razvoju koristiti financijska sredstva vezana za provođenje Konvencije kroz bilateralne, regionalne i druge multilateralne kanale.

Članak 12.

PRIOPĆAVANJE INFORMACIJA VEZANIH ZA PROVOĐENJE

1. U skladu sa člankom 4., stavak 1., svaka stranka će Konferenciji stranaka putem tajništva dostaviti sljedeće elemente informacija:

(a) nacionalni popis antropogenetskih emisija iz izvora i uklanjanje u odlagališta svih stakleničkih plinova koji nisu pod nadzorom Montrealskog protokola, koliko to njihovi kapaciteti dozvoljavaju, koristeći usporedive metodologije koje uvodi i utvrđuje Konferencija stranaka;

(b) opći opis koraka poduzetih ili predviđenih od strane stranke, a sa ciljem provođenja Konvencije; i

(c) sve druge informacije koje stranka drži relevantnim za ostvarenje cilja ove Konvencije i podesnim za uključivanje u svoje obavijesti, te ako je moguće, uključivanje materijala koji su važni za izračunavanje globalnih tendencija emisije.

2. Svaka stranka koja je razvijena zemlja kao i svaka druga stranka obuhvaćena prilogom I uključit će u svoje priopćenje sljedeće elemente informacija:

(a) detaljan opis politike i mjera koje je usvojila u cilju izvršenja svojih obveza po članku 4., stavak 2. (a) i 2 (b); i

(b) specifičnu procjenu efekata koje će imati politika i mjere navedene u točki (a) ovdje, gore, na antropogenetske emisije iz njihovih izvora i uklanjanje u odlagališta stakleničkih plinova tokom razdoblja navedenog u članku 4., stavak 2. (a).

3. Pored toga, svaka stranka koja je razvijena zemlja kao i svaka druga razvijena stranka obuhvaćena prilogom II uključit će pojedinosti o mjerama provedenim u skladu s člankom 4., stavci 3., 4. i 5.

4. Stranke koje su zemlje u razvoju mogu na dobrovoljnoj osnovi predložiti projekte za financiranje, uključujući specifične tehnologije, materijale, opremu, tehnike ili postupke potrebne za izvršenje takvih projekata zajedno sa, ako je moguće, procjenom svih troškova za smanjenje emisija i dodatnih troškova za uklanjanje stakleničkih plinova kao i sa procjenom koristi koja iz toga proizlazi.

5. Svaka stranka koja je razvijena zemlja kao i sve druge stranke obuhvaćene prilogom I, dostavit će oje prvo priopćenje u roku od šest mjeseci po stupanju Konvencije na snagu za dotičnu stranku. Sve stranke koje nisu na listi, dostavit će svoja prva priopćenja u roku tri godine od stupa7ja Konvencije na snagu za tu stranku, ili od trenutka raspoloživosti 6nancijskih sredstava u skladu s člankom 4., stavak 3. Stranke koje predstavljaju najnerazvijenije zemlje mogu dostaviti prva priopćenja po vlastitom nahodenju. Učestalost daljnih priopćenja svih stranaka odredit će Konferencija stranaka, vodeći računa o različitim terminima utvrđenim u ovom stavku.

6. Informacije koje priopćavaju stranke na osnovi ovog članka, tajništvo će proslijediti Konferenciji straka i svim pomoćnim tijelima, što je prije moguće. Ako je potrebno, postupke za priopćavanje informacija može dalje razraditi Konferencija stranaka.

7. Od svog prvog sastanka, Konferencija stranaka će se na zahtjev stranaka koje su zemlje u razvoju pobrim i za tehničku i financijsku pomoć u sakupljanju i priopćavan u informacija prema ovom članku, kao i u utvrđivanju tehnički i financijskih potreba vezanih za predložene projekte i odgovarajuće mjere po članku 4. Takvu potporu mogu osigurati i druge stranke, zatim kompetentne međunarodne organizacije kao i t ,ništvo, ako je prikladno.

8. Svaka grupa stranaka, u skladu sa smjernicama Konferencije stranaka koje je usvojila Konferencija stranaka i u skladu s prethodnom obavijesti za Konferenciju stranaka, može dati zajedničko priopćenje o ispunjenju svojih obveza po ovom članku, pod uvjetom da takvo priopćenje uključuje informacije o ispunjenju individualnih obveza svake pojedine stranke po ovoj Konvenciji.

9. Informacije koje tajništvo primi od stranke kao povjerljive, u skladu s kriterijima koje utvrđuje Konferencija stranaka, tajništvo će sakupiti, kako bi se zaštitila njihova povjerljivost, prije nego se stave na raspolaganje nekom od tijela uključenih u priopćavanje i razmatranje informacija.

10. U skladu sa stavkom 9. gore, i bez prejudiciranja mogućnosti bilo koje stranke da u bilo kojem momentu objavi svoje priopćenje, tajništvo će priopćenja stranaka po ovom članku učiniti dostupnim javnosti u momentu njihovog dostavljanja Konferenciji stranaka.

Članak 13.

RJEŠAVANJE PITANJA KOJA SE TIČU PROVOĐENJA

Konferencija stranaka će na svom prvom sastanku razmotriti utvrđivanje multilateralnog konzultativnog postupka, koji je strankama dostupan na njihov zahtjev, a za rješavanje pitanja vezanih za provođenje Konvencije.

Članak 14.

RJEŠAVANJE SPOROVA

1. U slučaju spora između dvije ili više stranaka o tumačenju ili primjeni Konvencije, stranke o kojima se radi potražiti će rješenje spora kroz pregovore ili bilo koje drugo mirno sredstvo koje odaberu.

2. Prilikom potvrđivanja, prihvaćanja, odobrenja ili pristupanja Konvenciji, ili u bilo kojem času nakon toga, stranka koja nije organizacija regionalne gospodarske integracije može izjaviti u pismenom instrumentu poslanom depozitaru, da su slučaju bilo kakvog spora o tumačenju ili primjeni Konvencije, priznaje obveznim ipso facto i bez posebnog sporazuma, u odnosu na sve stranke koje prihvaćaju istu obvezu:

(a) podvrgavanje spora Međunarodnom sudu pravde, i/ili (b) arbitraži u skladu s postupcima koje treba usvojiti Konferencija stranaka čim bude zgodno, i navesti u prilogu o arbitraži.

Stranka koja predstavlja organizaciju regionalne gospodarske integracije može dati izjavu sa sličnim učinkom u vezi s arbitražom, a u skladu s postupcima o kojima je riječ u točki (b) gore.

3. Izjava data u skladu sa stavom 2. gore, ostat će na snazi dok ne istekne u skladu sa uvjetima iste ili tri mjeseca nakon pismene obavijesti o opozivu, deponirane kod depozitara.

4. Nova izjava, obavijest o opozivu ili istek izjave neće ni na koji način utjecati na postupke koji su u toku pred Međunarodnim sudom časti ili Arbitražnim sudom, ukoliko stranke u sporu nisu drukčije dogovorile.

5. Ovisno o djelovanju stavka 2. gore, ako nakon dvanaest mjeseci, kako je jedna stranka obavijestila drugu da između njih postoji spor, stranke nisu uspjele riješiti svoj spor kroz sredstva navedena u stavku 1. gore, spor će, na zahtjev jedne od stranaka u sporu, biti upućen na mirenje.

6. Komisija za mirenje osnovat će se na zahtjev jedne od stranaka u sporu. Komisiju će sačinjavati isti broj članova imenovanih od svake stranke i predsjedavajući kojeg će zajednički izabrati članovi imenovani od svake stranke. Komisija će donijeti odluku kao preporuku, koju će stranke prihvatiti u dobroj vjeri.

7. Dodatne postupke u vezi izmirenja Konferencija stranaka će usvojiti čim to bude prikladno u prilogu o izmirenju.

8. Odredbe ovog članka primijenit će se na svaki odnosni zakonski instrument kojeg će Konferencija stranaka usvojiti, ukoliko u instrumentu nije drugačije navedeno.

Članak 15.

AMANDMANI NA KONVENCIJU

1. Svaka stranka može predložiti amandmane na Konvenciju.

2. Amandmani na Konvenciju usvajaju se na redovnom sastanku Konferencije stranaka. Tekst svakog predloženog amandmana na Konvenciju stranaka će pripočeti

tajništvo, barem šest mjeseci prije sastanka na kojem se predlažu amandmani na usvajanje. Tajništvo će također priopćiti predložene amandmane potpisnicima Konvencije, a radi informacije i depozitaru.

3. Stranke će učiniti sve da se sporazum po svakom predloženom amandmanu na Konvenciju postigne konsenzusom. Ako su svi naponi da se postigne konsenzus iscrpljeni, a sporazum nije postignut, amandman će kao jedino što još preostaje biti usvojen troćetvrtinskom većinom glasova stranaka koje su prisutne na sastanku i koje glasuju. Usvojeni amandman tajništvo će priopćiti depozitaru, koji će ga proslijediti na usvajanje svim strankama.

4. Instrumenti prihvaćanja amandmana položiti će se kod depozitara. Amandman usvojen u skPadu sa stavkom 3. gore, stupa na snagu za one stranke koje su ga prihvatile devedeseti dan od datuma kad je depozitar primio ispravu o prihvaćanju od strane najmanje tri četvrtine stranaka Konvencije.

5. Amandman stupa na snagu za sve ostale stranke devedeseti dan od datuma kad je dotična stranka položila kod depozitara svoju ispravu o prihvaćanju spomenutog amandmana.

6. U smislu ovog članka »stranke koje su prisutne i glasuju« znači stranke koje su prisutne i donose odluke potvrdnim ili negativnim glasom.

Članak 16.

USVAJANJE I IZMJENA PRILOCA KONVENCIJI

1. Prilozi Konvenciji čine njen sastavni dio, te ukoliko nije izričito drugačije navedeno, pozivanje na Konvenciju istovremeno znači i pozivanje na priloge istoj. Bez prejudiciranja odredbi iz članka 14., stavci 2. (b) i 7., takvi prilozi bit će ograničeni na liste, formulare i sav drugi materijal opisne prirode koji je znanstvenog, tehničkog, proceduralnog ili administrativnog karaktera.

2. Prilozi Konvenciji bit će predloženi i usvojeni u skladu s postupkom navedenim u članku 15., stavci 2., 3. i 4.

3. Prilog koji je usvojen u skladu sa stavkom 2. gore stupa na snagu za sve stranke Konvencije u roku od šest mjeseci od datuma kada depozitar obavjesti stranke o usvajanju aneksa, osim za one stranke koje su u tom razdoblju pismeno obavijestile depozitara o neprihvaćanju aneksa. Prilog stupa na snagu za stranke koje su povukle svoju obavijest o neprihvaćanju devedeseti dan kako je depozitar primio njihovu obavijest o povlačenju obavijesti o neprihvaćanju.

4. Prijedlog, usvajanje i stupanje na snagu amandmana na priloge Konvenciji podliježu istom postupku koji se primjenjuje na prijedlog, usvajanje i stupanje na snagu priloga Konvenciji u skladu sa stavicima 2. i 3. gore.

5. Ako usvajanje priloga ili amandmana na prilog uključuje amandman na Konvenciju, taj prilog ili amandman na prilog neće stupiti na snagu tako dugo dok amandman na Konvenciju ne stupi na snagu.

Članak 17.

PROTOKOLI

1. Konferencija stranaka može na bilo kojem redovnom sastanku usvojiti protokole uz Konvenciju.
2. Tekst svakog predloženog protokola tajništvo će priopćiti strankama najkasnije šest mjeseci prije spomenutog sastanka.
3. Zahtjevi za stupanje nekog protokola na snagu utvrđeni su u dotičnom instrumentu.
4. Samo stranke Konvencije mogu biti stranke protokola.
5. Odluke po bilo kojem protokolu mogu donositi samo stranke protokola o kojem se radi.

Članak 18.

PRAVO GLASOVANJA

1. Svaka stranka Konvencije imat će jedan glas, osim ako je drukčije navedeno u stavku 2. dolje.
2. Organizacije regionalne gospodarske integracije će po pitanjima iz svoje nadležnosti iskoristiti pravo glasovanja sa tolikim brojem glasova koliko njihovih država članica predstavlja stranke Konvencije. Takva organizacija neće iskoristiti svoje pravo glasovanja, ako neka od njenih država članica iskoristi svoje pravo, i obratno.

Članak 19.

DEPOZITAR

Glavni tajnik Ujedinjenih naroda bit će depozitar Konvencije i protokola usvojenih u skladu s člankom 17.

Članak 20.

POTPISIVANJE

Ova Konvencija bit će otvorena za potpisivanje državama članicama Ujedinjenih naroda ili bilo kojoj njihovoj specijaliziranoj ustanovi, ili onima koje su stranke statuta Međunarodnog suda pravde, te organizacijama regionalne gospodarske integracije u Rio de Janeiru, za vrijeme održavanja Konferencije Ujedinjenih naroda o okolišu i razvoju, a nakon toga u središnjem uredu Ujedinjenih naroda u New Yorku od 20. lipnja 1992. do 19. lipnja 1993.

Članak 21.

PRIVREMENI ARANŽMANI

1. Funkcije tajništva navedene u članku 8. vršit će na privremenoj osnovi tajništvo kojeg je osnovala Opća skupština Ujedinjenih naroda svojom rezolucijom 45/212 od 21. prosinca 1990. pa do zaključenja prvog sastanka Konferencije stranaka.
2. Voditelj privremenog tajništva o kojem je riječ u stavku 1. gore, usko će surađivati s međudržavnim odborom za promjenu klime, kako bi se osiguralo da odbor udovolji potrebi za pruža njem objektivnog znanstvenog i tehničkog savjeta. Mogu se također konzultirati druga relevantna znanstvena tijela.
3. Fond za globalni okoliš u okviru Programa Ujedinjenih naroda za razvoj i Međunarodna banka za rekonstrukciju i razvoj predstavljat će međunarodni entitet kojem je povjereno funkcioniranje financijskog mehanizma o kojem je riječ u članku 1 l. na privremenoj osnovi. U vezi s tim, potrebno je odgovarajuće preustrojiti Fond za globalni okoliš, a njezino članstvo učiniti univerzalnim kako bi moglo ispuniti zahtjeve iz članka 11.

Članak 22.

POTVRĐIVANJE, PRIHVAĆANJE, ODOBRENJE ILI PRISTUPANJE

1. Konvenciju trebaju potvrditi, prihvatiti, odobriti ili joj pristupiti države i organizacije regionalne gospodarske integracije. Bit će otvorena za pristupanje od datuma nakon dana kada je Konvencija zaključena za potpisivanje. Instrumenti potvrđivanja, prihvaćanja, odobrenja ili pristupanja bit će deponirani kod depozitara.
2. Svaka organizacija regionalne gospodarske integracije koja postane strankom Konvencije bez da je bilo koja od njenih država članica stranka, morat će ispuniti sve obveze po ovoj Konvenciji. U slučaju da kod tih organizacija jedna ili više država članica predstavljaju stranke Konvencije, organizacija i njene države članice odlučit će o svojim dotičnim odgovornostima za ispunjenje obveza po Konvenciji.

U takvim slučajevima organizacija i države članice neće biti ovlaštene da se istovremeno koriste pravima po ovoj Konvenciji. 3. U svojim instrumentima potvrđivanja, prihvaćanja, odobrenja ili pristupanja organizacije regionalne gospodarske integracije objavit će opseg svoje nadležnosti u vezi s predmetima uređenih ovom Konvencijom. Ove će organizacije također obavijestiti depozitara, koji će po redu obavještavati stranke o svim bitnim promjenama u opsegu njihove nadležnosti.

Članak 23.

STUPANJE NA SNAGU

1. Ova Konvencija stupa na snagu devedeseti dan od datuma kada je položena pedeseta isprava o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu.
2. Za svaku državu ili organizaciju regionalne gospodarske integracije koja potvrđuje, prihvaća ili odobrava Konvenciju ili joj pristupa nakon što je deponiran pedeseti

instrument potvrđivanja, prihvaćanja, odobrenja ili pristupanja. Konvencija stupa na snagu devedeseti dan nakon što je dotična država ili organizacija regionalne gospodarske integracije položila svoju ispravu o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu.

3. U smislu stavaka I. i 2. gore, svaka isprava koju je položila organizacija regionalne gospodarske integracije neće se ubrajati u dodatne onima koje su položile države članice organizacije.

Članak 24.

REZERVE

Nisu moguće nikakve rezerve u odnosu na ovu Konvenciju.

Članak 25.

POVLAČENJE

1. U bilo koje vrijeme po isteku tri godine kako je Konvencija stupila na snagu za stranku, dotična stranka može se povući iz Konvencije uz pismenu obavijest depozitaru.

2. Svako takvo povlačenje stupa na snagu po isteku od godine dana kako je depozitar primio obavijest o povlačenju, ili nekog kasnijeg datuma koji je naznačen u obavijesti o povlačenju.

3. Smatrat će se da se svaka stranka koja se povlači iz Konvencije povukla i iz svih protokola kojih je stranka.

Članak 26.

VJERODOSTOJNI TEKSTOVI

Izvornik ove Konvencije, čiji su arapski, kineski, engleski, francuski, ruski i španjolski tekstovi jednako vjerodostojni, položiti će se kod Glavnog tajnika Ujedinjenih naroda.

U POTVRDU TOGA niže potpisani, propisno ovlašteni u tu svrhu, potpisali su ovu Konvenciju.

Sastavljeno u New Yorku ovog devetog svibnja tisućudevetsto-devedesetidruge godine.

Prilog 1

Australija

Austrija

Bjelorusija (a

Belgija

Bugarska (a

Kanada

Čehoslovačka (a

Danska

Europska zajednica

Estonija (a

Finska

Francuska

Njemačka

Grčka

Mađarska (a

Island

Irska

Italija

Japan

Litva (a

Letonija (a

Luksemburg

Nizozemska

Novi Zeland

Norveška

Poljska (a

Portugal

Rumunjska (a

Ruska Federacija (a

Španjolska

Švedska

Švicarska

Turska

Ukrajina (a

Ujedinjeno Kraljevstvo

Velike Britanije i Sjeverne Irske

Sjedinjene Države Amerike

Prilog 2

Australija Austrija Belgija Kanada Danska Europska zajednica Finska Francuska
Njemačka Grčka Island Irska Italija Japan Luksemburg Nizozemska Novi Zeland
Norveška Portugal Španjolska Švedska Švicarska Turska Ujedinjeno Kraljevstvo
Velike Britanije i Sjeverne Irske Sjedinjene Američke Države

a) Zemlje koje prolaze proces prelaska na tržišnu ekonomiju

Članak 3.

U skladu s točkom 3. iz članka 22. Konvencije izjavljuje se da Republika Hrvatska, kao zemlja koja prolazi proces prelaska na tržišnu ekonomiju, preuzima opseg svoje nadležnosti u okviru Priloga 1.

Članak 4.

0 provođenju ovoga Zakona brinut će se Državna uprava za zaštitu okoliša.

Članak 5.

Ovlašćuje se Vlada Republike Hrvatske za donošenje bližih propisa za izvršenje ovog Zakona.

Članak 6.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama - Međunarodni ugovori«.

Klasa:018-OS/94-O1/22

Zagreb, 7. siječnja 1996.

ZASTUPNIČKI DOM
SABORA REPUBLIKE HRVATSKE

Predsjednik

Zastupničkog doma Sabora

akademik Vlatko Pavletić, v. r.